

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of סוטה דף מז
Some of the topics we will learn about include.

שלושה חינוות הן
There are three matters that are always favorable.

The Mishnah's Halachah regarding
נמצא ההורג
They began the עגלה ערופה process and then the רוצח was
found;
And the distinction regarding the עגלה of whether the רוצח
was found before the עריפה or after the עריפה.

A

שלושה חינוות הן

נמצא ההורג

*The distinction regarding
whether the רוצח was found
BEFORE or AFTER
the עריפה*

B

A אסור בהנאה becomes עגלה ערופה; its benefits are
prohibited, because
כפרה כתיב בה כקדשים
It is considered like קרבנות that are אסור בהנאה. However,
there is a Machlokes, at what point does the עגלה become
אסור?

נערפה העגלה
ואחר כך נמצא ההורג
הרי זה יהרג
Regarding the רוצח there is NO difference, and even if he
was discovered only after the עריפה he is still put to death.

B

עגלה ערופה אסור בהנאה

כפרה כתיב בה כקדשים

*However, at what point
does the עגלה become אסור?*

נערפה העגלה
ואחר כך נמצא ההורג
הרי זה יהרג

C Regarding ערופה
עד אחד מהימן
If only one witness testifies that he knows the רוצח's identity, his עדות is accepted and they do NOT bring a עגלה ערופה.

The Mishnah's discusses several changes that occurred as the generations declined.

בטלה עגלה ערופה
When there was an increase in people who murdered intentionally, the עגלה ערופה was discontinued

פסקו המים המרים
ורבי יוחנן בן זכאי הפסיקו
When there was an increase in adultery, רבי יוחנן בן זכאי discontinued the מים המרים.

C

Regarding ערופה ...
עד אחד מהימן
that he knows the רוצח's identity
ואם לא ירופה a ערופה
And they do NOT bring a ערופה

Several changes occurred
as the generations declined
בטלה עגלה ערופה
פסקו המים המרים
ורבי יוחנן בן זכאי הפסיקו

1 So let's review ...

In conjunction with the incident with אלישע, the Gemara cites the following,

אמר רבי יוחנן

שלשה חיות הן

There are three matters that one always finds favorable:

חן מקום על יושביו

A location is favorable to its residents, even if it is inferior.

חן אשה על בעלה

A woman is favorable to her husband, even if she is unattractive.

חן מקח על מקחו

A purchased item is favorable to its buyer, even if it is inferior.

=====

אמר רבי שמעון בן אלעזר

יצר תינוק ואשה

תהא שמאל דוחה וימין מקרבת

Regarding the יצר הרע, a child, and a spouse, a person should reproach them with the left hand, while drawing them close with the right hand - in other words, with moderation - because, as Rashi explains they cannot handle complete rejection.

=====

1

In conjunction with the incident with אלישע

אמר רבי יוחנן

שלשה חיות הן

חן מקח

על מקחו

Even if it is inferior

חן אשה

על בעלה

Even if she is unattractive

חן מקום

על יושביו

Even if it is inferior

אמר רבי שמעון בן אלעזר

יצר תינוק ואשה

תהא שמאל דוחה

וימין מקרבת

They cannot handle
COMPLETE rejection

2 Zugt Di Mishnah:

נמצא ההורג

If the רוצח was found during the עגלה ערופה process, there are two issues:

What is to be done with the calf?

And what is done with the רוצח?

Regarding the calf, it depends;

עד שלא נערפה העגלה

תצא ותרעה בעדר

If the רוצח was found before the calf was decapitated, the calf does NOT become בהנאה, and may be returned to pasture to be used for any purpose; because, as Rashi explains, our Mishnah concurs with the opinion that the calf only becomes

אסור בהנאה

לאחר עריפה

Only after the עריפה;

However, the Mishnah continues;

משנערפה העגלה

תקבר במקומה

If the רוצח was found after the עריפה, the calf is אסור בהנאה, and must be buried in נחל איתן, because, as the Mishnah explains;

שעל ספק באתה מתחילתה

כיפרה ספיקה והלכה לה

A עגלה ערופה is always brought initially to atone for the people of the closest city because the רוצח's identity is unknown. In this case, although it is now known, but since at the time of the עריפה the רוצח's identity was still a ספק, the עגלה ערופה accomplished its purpose and therefore became, and remains, אסור בהנאה.

Rashi explains that the Halachah that a עגלה ערופה becomes אסור בהנאה, that it is forbidden to benefit from it, is derived from the Pasuk

כפר לעמך ישראל

כפרה כתיב בה כקדשים

The Torah compares it to Korbanos by using an expression of atonement.

Now, regarding the רוצח, the Mishnah continues;

נערפה העגלה

ואחר כך נמצא ההורג

הרי זה יהרג

Regarding the רוצח there is NO difference, and even if he was discovered only after the עריפה, he is put to death, because NOW that his identity is ודאי, certainly known, the עגלה ערופה no longer serves as a כפרה. Only his מיתה can now achieve כפרה, as the Pasuk states

ולארץ לא יכופר דם אשר שפך בה

כי אם בדם שפכה

=====

2

נמצא ההורג

During the עגלה ערופה process

What is done
with the CALF?

עד שלא נערפה העגלה
תצא ותרעה בעדר
אסור בהנאה
לאחר עריפה Only

משנערפה העגלה
תקבר במקומה
שעל ספק באתה מתחילתה
כיפרה ספיקה והלכה לה
Therefore remains, אסור בהנאה
Derived from
כפר לעמך ישראל
כפרה כתיב בה כקדשים

What is done
with the רוצח?

נערפה העגלה
ואחר כך נמצא ההורג
הרי זה יהרג
NOW that his identity
is ודאי

no longer
serves as a כפרה

ולארץ לא יכופר
דם אשר שפך בה
כי אם בדם שפכה

- 3 The Mishnah continues
עד אחד אומר ראיתי את ההורג
ועד אחד אומר לא ראית
If one witness testifies that he DID see the רוצח, and a second witness contradicts him that he did NOT see the רוצח;
OR
אשה אומרת ראיתי
ואשה אומרת לא ראית
היו עורפין
A woman testifies that she DID see the רוצח, and another woman contradicts her that she did NOT see the רוצח, they DO bring the עגלה ערופה, because the two testimonies cancel out, and the רוצח's identity is still a ספק.

As the Gemara explains
הא לא מכחיש ליה
עד אחד מהימן
The Mishnah implies that if the first witness testifies ראיתי and is NOT contradicted, his עדות IS accepted and they do NOT bring a עגלה ערופה, because the Pasuk states
לא נודע מי הכהו
The עגלה ערופה is required only when the רוצח is NOT known, however
הא נודע מי הכהו
אפילו אחד בסוף העולם
לא היו עורפין
If there is even only one person overseas who knows identity of the רוצח, the עגלה ערופה is NOT brought.

- 4 The Gemara now asks
השתא דאמרת עד אחד מהימן
איך חד היכי מצי מכחיש ליה
If the first עד's testimony of ראיתי is initially accepted, then how does the second עד cancel it?
והאמר עולא
כל מקום שהאמינה תורה עד אחד הרי כאן שנים
ואין דבריו של אחד במקום שנים
Where ever the Torah accepts the testimony of one witness, it is considered like the testimony of two witnesses. Therefore, the second witness who testified לא ראית should NOT be believed, because it's as if he is challenging the testimony of two witnesses who already testified ראיתי?

The Gemara suggests two answers:
אמר לך עולא
תני לא היו עורפין
The correct reading of the Mishnah is that they do NOT bring a עגלה ערופה, because of this very reason.
OR
רבי חייא אמר
כאן בבת אחת
כאן בזה אחר זה
The Mishnah is discussing when both witnesses testified כדי תוך כדי דיבור, within moments of each other. Therefore, the first witness never achieved the status of two witnesses, because his testimony was not accepted in בית דין before he was contradicted. עולא, on the other hand, is discussing a typical case where the first witness was accepted, and IS therefore considered like two witnesses, and the second witness cannot later contradict him.

3

אשה אומרת ראיתי OR... ועד אחד אומר לא ראית

היו עורפין

The two testimonies cancel out, and the רוצח's identity is still a ספק

הא לא מכחיש ליה ראיתי עד אחד מהימן

And do NOT bring a עגלה ערופה

לא נודע מי הכהו הא נודע מי הכהו אפילו אחד בסוף העולם לא היו עורפין

required עגלה ערופה ONLY when the רוצח is NOT known

4

השתא דאמרת עד אחד מהימן איך חד היכי מצי מכחיש ליה?

ובאמר עולא

כל מקום שהאמינה תורה עד אחד הרי כאן שנים ואין דבריו של אחד במקום שנים?

אמר לך עולא

תני לא היו עורפין

כאן בבת אחת

Both testified כדי דיבור

The first testimony was NOT accepted in בית דין before he was contradicted

כאן בזה אחר זה

is discussing, where the first witness WAS accepted

5 The Mishnah discusses additional scenarios:

עד אחד אומר ראיתי
ושנים אומרים לא ראית
היו עורפין

If one witness testifies that he DID see the רוצח, while two witnesses contradicted him that he did NOT see the רוצח, they DO bring the עגלה ערופה, because we go with the testimony of שנים, and the רוצח's identity is still a ספק.

The Gemara points out that this implies

הא חד וחד לא היו עורפין

If there were contradictory SINGLE witnesses, they do NOT bring a עגלה ערופה, which seems to support רבי חייא, and contradict רבי חייא?

However, the Mishnah concludes;

שנים אומרים ראינו
ואחד אומר להן לא ראיתם
לא היו עורפין

If two witnesses testify that they DID see the רוצח, while one witness contradicts them and says that they did NOT see the רוצח, they do NOT bring a עגלה ערופה, because we go with the testimony of שנים, and the רוצח's identity is NOT a ספק.

In this case, the implication is

הא חד וחד
היו עורפין

If there were contradictory SINGLE witnesses, they DO bring a עגלה ערופה, which seems to support רבי חייא, and contradict רבי חייא?

Therefore, the Gemara answers that these inferences are incorrect; rather

מתניתין כולה בפסולי עדות

The Mishnah is telling us that two INVALID witnesses, such as women, can override one valid witness, as רבי נחמיה says

כל מקום שהאמינה תורה עד אחד
הלך אחר רוב דעות
ועשו שתי נשים באיש אחד
כשני אנשים באיש אחד

Whenever the Torah accepts the testimony of one witness, women and slaves are equally valid, and we accept the testimony of the majority even when it's two women against one man.

5

שנים אומרים ראינו
ואחד אומר להן
לא ראיתם
לא היו עורפין

הא חד וחד
היו עורפין!

רבי חייא seems to support, and contradict רבי חייא?

עד אחד אומר ראיתי
ושנים אומרים
לא ראית
היו עורפין

הא חד וחד
לא היו עורפין!

רבי חייא Seems to support, and contradict רבי חייא?

These inferences are incorrect;

מתניתין כולה בפסולי עדות

Two INVALID witnesses,

such as women,

CAN override one valid witness

רבי נחמיה

כל מקום שהאמינה תורה עד אחד

הלך אחר רוב דעות

ועשו שתי נשים באיש אחד

כשני אנשים באיש אחד

6

However,
איכא דאמרי

כל היכא דאתא עד אחד כשר מעיקרא
אפילו מאה נשים נמי כעד אחד דמיין

Others argue that the Halachah is that if the valid witness testifies first, his testimony carries the weight of two witnesses, and no number of women or slaves can challenge him.

According to this opinion, we must understand רבי נחמיה's statement as follows:

כל מקום שהאמינה תורה עד אחד

הלך אחר רוב דיעות

ועשו שתי נשים באשה אחת

כשני אנשים באיש אחד

We follow the majority of opinions only when they are all equally invalid, all are women, etc. However,

אבל שתי נשים באיש אחד

כי פלגא ופלגא דמי

Two women are equal to one man.

The Mishnah, on the other hand, is discussing
דאתאי אשה מעיקרא

The original, single witness was also invalid. Therefore,
we definitely follow the majority opinion.

=====

6

איכא דאמרי

כל היכא דאתא עד אחד כשר מעיקרא
אפילו מאה נשים נמי כעד אחד דמיין

No number of women or slaves can challenge him

*According to this opinion,
we understand רבי נחמיה as follows:*

כל מקום שהאמינה תורה עד אחד
הלך אחר רוב דיעות

אבל שתי נשים
באיש אחד
כי פלגא ופלגא דמי

ועשו שתי נשים
באשה אחת
כשני אנשים
באיש אחד

*Was also
invalid*

The Mishnah, on the other hand,
דאתאי אשה מעיקרא

**We definitely follow
the majority opinion**

7 The Mishnah now mentions several changes that occurred as the generations declined; ירידת הדורות
1.
משרבו הרוצחין
בטלה עגלה ערופה
When there was an increase in people who murdered intentionally, the עגלה ערופה was discontinued, because, as the Gemara explains
לפי שאינה באה אלא על הספק
The עגלה ערופה is only for a רוצח who is NOT known, while here the רוצחים were known.

2.
משרבו המנאפים
פסקו המים המרים
ורבי יוחנן בן זכאי הפסיקן
When there was an increase in adultery, רבי יוחנן בן זכאי discontinued the מים המרים, because the מים המרים are NOT effective if the husband is also guilty, and as the Pasuk states
ונקה האיש מעון
בזמן שהאיש מנוקה מעון
המים בודקין את אשתו
אין האיש מנוקה מעון
אין המים בודקין את אשתו

7

ירידת הדורות

1

משרבו הרוצחין
בטלה עגלה ערופה

לפי שאינה באה אלא על הספק
Here the רוצחים were known

2

משרבו המנאפים
פסקו המים המרים

ורבי יוחנן בן זכאי הפסיקן

ונקה האיש מעון

אין האיש
מנוקה מעון
אין המים בודקין
את אשתו

בזמן שהאיש
מנוקה מעון
המים בודקין
את אשתו

- 8 3.
משמתו
יוסי בן יועזר איש צרידה
ויוסי בן יהודה איש ירושלים
בטלו האשכולות
As the Gemara explains
איש שהכל בו
When these sages passed away, it was the end of the
Torah being wholesome in that, as Rashi explains
עד ימיהן לא היה מחלוקת בישראל
Until those times there was NO Machlokes, the sages all
ruled in unity and clarity as passed down from Moshe
Rabeinu.
=====

8

③

משמתו

יוסי בן יועזר איש צרידה

ויוסי בן יהודה איש ירושלים

בטלו האשכולות

איש שהכל בו

עד ימיהן

לא היה מחלוקת בישראל

All ruled in unity and clarity
as passed down from משה רבינו

- 9 The Gemara discusses several other changes caused by
ירידת הדורות, and the rest of the Mishnah is explained in the
next Daf.

9

The Gemara discusses several
other changes caused by
ירידת הדורות